

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/533/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1613210574
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1613210574.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačíkovej a členov senátu JUDr. Kataríny Štrignerovej a Mgr. Patrície Železníkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého Z. Š., D.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, Záhorácka 2942/60A, dieťa rodičov: matka - O.. O. U., N. N., U. D. X, H..Č.. N. N. XXX, zast. AK IGAZOVÁ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kocelova 15, a otec - O.. Z. Š., N. N., R. X, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca proti rozhodnutiu Okresného súdu Malacky, č.k. 8P/254/2013-604 zo dňa 03.06.2015, jednohlasne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa v časti úpravy styku z r u š u j e a vec sa mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Vo zvyšku sa rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa zveril maloletého Z. Š., D.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého Samuela výživným vo výške XXX € mesačne od 01.09.2013, ktoré výživné bude vždy platiť do 10-teho dňa v mesiaci vopred na účet matky. Zročné výživné za obdobie od 01.09.2013 do 31.05.2015 vo výške X.XXX € uložil otcovi zaplatiť na účet matky do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Do zaplateného výživného za uvedené obdobie sa otcovi započítava suma X.XXX €. Súd prvého stupňa upravil styk otca s maloletým Samuelom vždy v stredu každého kalendárneho týždňa v roku v čase od 16.15 hod. do 18.00 hod. bez prítomnosti matky v priestoroch Slovenského výboru pre UNICEF, so sídlom Bratislava, Michalská 7 s tým, že matka v určený čas dieťa matka privedie a po ukončení styku si dieťa preberie. Návrh otca na úpravu styku s maloletým Samuelom zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie posúdil podľa § 24 ods. 4, 5, § 25, § 28 ods. 1, 2, § 36 Zák. o rodine a podľa § 63 ods. 1, 2, § 62, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 Zák. o rodine. Pri ustálení výšky výživného vychádzal súd prvého stupňa zo zistených majetkových pomerov matky, zohľadnil jej osobnú starostlivosť, zistil, že matka má priemerný mesačný príjem 546 € a je konateľkou a spoločníčkou spoločnosti E.O..Z.. Y., Z..F..P.. V. C..O..U.. Y., Z..F..P... Otec je podnikateľ, sprievodca v cestovnom ruchu, niekoľkokrát do roka absolvuje zahraničné služobné aj súkromné cesty. Otec nepreukázal svoje príjmy preto súd prvého stupňa aplikoval fikciu jeho príjmu podľa § 63 ods. 1 Zák. o rodine. Výživné určil súd prvého stupňa od podania návrhu v súlade so žiadosťou matky. Súd prvého stupňa určil zročné výživné, do ktorého započítal sumu X.XXX €, ktorá predstavuje celkovú sumu, ktorou otec prispieval na maloletého za uvedené obdobie. Súd prvého stupňa upravil styk otca s maloletým vzhľadom na pretrvávajúce rozpory, ktoré rodičia medzi sebou majú a neschopnosť sa dohodnúť upravil

asistovaný styk v Slovenskom výbore pre UNICEF. Vzhľadom na neschopnosť komunikácie medzi rodičmi maloletého je v súčasnosti takáto úprava styku v záujme maloletého. Ak sa situácia medzi rodičmi v budúcnosti upokojí a rodičia sa naučia v záujme maloletého spolu komunikovať, môžu si založiť úpravu stretávania otca s maloletým na základe dohody.

O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie otec maloletého. V odvolaní spochybnil závery súdu prvého stupňa, že nie je schopný o maloletého sa postarať v režime osobného kontaktu a zároveň absencie citového vzťahu maloletého a jeho. Preukázal, že je o maloletého schopný sa postarať, preukázal existenciu vlastníckeho práva k bytu vhodného na zabezpečovanie starostlivosti o maloletého. Poukázal aj na svoje majetkové pomery. Je schopný zabezpečiť riadnu osobnú starostlivosť o maloletého. K záujmu maloletého patrí aj právo na styk s oboma rodičmi. Z obsahu spisu tiež nevyplýva, že vzťah medzi maloletým a ním je z hľadiska jeho citovej roviny nedostatočný. Zdôraznil, že vo vzťahu k maloletému je podstatným prvkom aj otec. Nespochybňuje úlohu matky, čo prejavil aj v tom, že súhlasil so zverením maloletého do jej osobnej starostlivosti. Konfliktnú povahu potvrdzujú aj správy organizácie UNICEF, ktoré boli vypracované pri styku maloletého s ním, po krachu ich vzťahu neumožňovala mu styk s maloletým, preto v zúfalej situácii navrhol asistenciu tejto organizácie na obdobie do skončenia konania vo veci samej. Žije usporiadaným životom, je platným členom spoločnosti, riadne pracuje, je majetkovo zabezpečený. Napadnutý rozsudok vykazuje aj vady vo výroku o vyživovacej povinnosti, ktorému bola uložená povinnosť doplatiť výživné, ktorá bola zistená neidentifikovateľným výpočtom a nezohľadňuje skutočné jeho platby.

Kolízny opatrovník poukázal na svoje vyjadrenia uviedol, že medzi rodičmi je problematická komunikácia, čoho svedkom býva aj maloleté dieťa. Vzhľadom na to aj navrhli stretávanie sa otca s dieťaťom za prítomnosti odborníka. Kolízny opatrovník navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa ako správny.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p., prejednal vec podľa § 214 ods. 2 O.s.p., s verejným vyhlásením rozsudku podľa § 156 ods. 3 O.s.p., a dospel k záveru, že v časti zvýšenia výživného je rozhodnutie súdu prvého stupňa správne.

Súd prvého stupňa správne určil výšku vyživovacej povinnosti a správne vypočítal aj zročné výživné podľa preukázateľných platieb otca za obdobie, kedy bolo vypočítané zročné výživné. Otec ani v odvolaní nešpecifikoval aké platby žiada do výživného započítať. Odvolací súd v tejto časti potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p..

Pokiaľ ide o úpravu styku odvolací súd za danej situácie nemôže ustáliť, či je rozhodnutie súdu prvého stupňa správne. Styk bol upravený za asistencie v Slovenskom výbore UNICEF, Detskej linky istoty n.o.. Zo správy uvedenej organizácie vyplýva, že dieťa prichádzalo na kontakty v sprievode matky, ktorá ho odovzdala zamestnankyni, počas stretnutia otca s dieťaťom sa nachádzala mimo priestorov pracoviska. Väčšina stretnutí prebiehala rovnako, dieťa sa zo začiatku správalo odmietavo, nahnevane, nejavilo záujem, udieralo zamestnancov hračkami, pľulo. Neprimerane veku a vývinovému obdobiu sa dieťa vyjadrovalo smerom k otcovi, reakcie otca boli rôzne od ignorovania cez snahu zmeny témy, vysvetľovanie, až po rovnaké vyjadrovanie sa na adresu dieťaťa. Postupne sa však dieťa upokojilo a pribralo otca viac do hier, oslovovalo ho tatino. Dotykom a pohladením od otca sa dieťa nevyhýbalo. Po niekoľkých asistovaných stretnutiach, kedy sa negatívne prejavy správania dieťaťa opakovali, pozvali matku na poradenský pohovor, pričom jej vysvetlili správanie dieťaťa a navrhli jej možnosti ako uľahčiť situáciu dieťaťa. Po tomto stretnutí sa vyskytovali nevhodné prejavy správania v menšej miere, avšak úplne nevymizli. Problematické bolo aj ukončenie asistovaných stretnutí, dieťa koniec stretnutí predlžovalo, nechcelo sa mu upratovať, hračky, nechcelo sa mu obliekať, dávalo si dole veci, ktoré mu otec obliekol, smialo sa na tom, otec bol v tomto procese málo dôrazný. Matka vyjadrovala nesúhlas s krátkym meškaním. Dieťa nemôže dať slobodne najavo pred matkou, že si čas s otcom užilo, matka si pri čakaní tvárida nahnevane, odmerane a je negatívne nastavená voči stretávaniu sa dieťaťa s otcom. Matka otcovi dieťaťa i naďalej nedôveruje a spochybňuje jeho rodičovské kompetencie. Nesúhlasila, aby sa kontakt s otcom uskutočnil bez ich prítomnosti. Vo vzťahu otca k dieťaťu konštatujú, že otec v priebehu spolupráce urobil pokrok vo vzťahu k dieťaťu, v menšej miere rušil stretnutia z pracovných dôvodov, vedel zabezpečiť potreby dieťaťa a postarať sa oň, preto nevidia dôvod na pokračovaní týchto

asistovaných stretnutí. Cieľom je prirodzený kontakt medzi dieťaťom a otcom, obom rodičom navrhli vzhľadom na náročný prechod dieťaťa od jedného rodiča k druhému službu asistované odovzdávanie od januára 2016 v ich organizácii, odporúčali im spísanie rodičovskej dohody, vyhľadanie mediátora. Matka sa k asistovanému odovzdávaniu vyjadrila v decembri minulého roka, že si to premyslí a ozve sa. V súčasnosti nemajú ani od jedného rodiča žiadne správy. Asistované stretnutia už neplnia už svoju funkciu, preto nevidia dôvod na ich pokračovaní.

Styk dieťaťa s rodičom, ktorému nebolo zverené do osobnej starostlivosti je právom dieťaťa. Dieťa má právo tráviť rovnocenne vzťah s obidvoma rodičmi, takisto rodič, ktorému dieťa nebolo zverené má právo stretávať sa s dieťaťom a zúčastňovať sa na jeho výchovnom procese. Najideálnejším spôsobom úpravy styku je dohoda rodičov. Z obsahu spisu vyplýva, že rodičia nie sú schopní uzavrieť dohodu, napriek asistencii linky Detskej istoty, treba však konštatovať, že otec po asistovanom styku zmenil svoje správanie a je nádej, že by mohol sa styk realizovať aj bez asistencie organizácie, či tretích osôb. Aj keď súd prvého stupňa v čase rozhodovania o úprave styku vzhľadom na nekomunikáciu a negatívne postoje rodičov, správne upravil asistovaný styk za súčasnej situácie, vzhľadom na správu Slovenského výboru UNICEF - linka Detskej istoty má za to, že je potrebné upraviť styk iným spôsobom, keď linka Detskej istoty súdu oznámila, že ich spolupráca za súčasnej situácie už nie je potrebná. Bude preto potrebné, aby súd prvého stupňa opätovne upravil styk otca s maloletým, s prihliadnutím na vek maloletého, jeho denný režim a jeho potreby. Odvolací súd upozorňuje rodičov maloletého, že je potrebné aby v tejto otázke kooperovali, aby styk prebiehal tak, aby bol v záujme maloletého a nie aby ho stresoval. Tu je potrebné pripomenúť matke ako dominantnému rodičovi, že ona je povinná maloletého na styk pripraviť a nemôže prenášať nezhody, ktoré s otcom maloletého má na maloletého. Dieťa sa nemôže stať rukojemníkom konfliktu medzi rodičmi. Rodičia, ktorí spolu nekomunikujú, spôsobujú dieťaťu emocionálne neistoty a neprímerane ho zaťažujú. V danom prípade ide o dieťa útleho veku a je preto veľmi dôležité, aby kontakt bol nadviazaný tak, aby do budúcnosti bol na prospech maloletého. Len ten rodič je dobrým rodičom, ktorý ponecháva aj priestor druhému rodičovi na realizáciu jeho výchovných kompetencií. V konaní neboli zistené žiadne skutočnosti, pre ktoré by otec nebol spôsobilý počas upraveného styku sa o maloletého postarať. Zároveň je potrebné tiež upozorniť matku na postup podľa § 25 ods. 4 Zák. o rodine, podľa ktorého ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa ods. 1, 2, § 25 Zák. o rodine, súd môže na návrh zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti. Odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa v tejto časti podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a úlohou súdu prvého stupňa bude opätovne upraviť styk otca maloletého, s prihliadnutím na záujem maloletého, ktorý je rozhodujúci vo veciach starostlivosti o maloleté deti. Tu je potrebné zároveň ešte upozorniť rodičov, že prioritným v konaniach starostlivosti o maloleté deti je záujem maloletého dieťaťa a nie pocity a predstavy rodičov.

V novom rozhodnutí vo veci rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách odvolacieho konania (224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.